

PRIPOROČILA ZA POLITIKO IN PRAKSO

Sekundarna študija PISA 2022:
Vloga dobrobiti dijakov in dijakinj pri pojasnjevanju učne
motivacije in dosežkov: upoštevanje dejavnikov na ravni šole
in učinkov pandemije Covid-19
(2024-2025)

REZULTATI	PRIPOROČILA
Dijaki	
Podpovprečne vrednosti glede na OECD - Vztrajnost - Radovednost Značilne razlike med skupinami dijakov - ranljive skupine - Dekleta - NPI - Nizek SES Pomembni napovedniki dosežkov pri matematiki - Tesnobnost pri matematiki - Zaznana samoučinkovitost pri matematiki	Ustrezni didaktični in motivacijski pristopi za krepitev vztrajnosti in radovednosti. Celostni in ranljivim skupinam prilagojeni pristopi za razvoj socialno-čustvenih spretnosti. Zgodnje prepoznavanje tesnobnosti pri matematiki ter krepitev zaznane matematične samoučinkovitosti.
Starši	
Podpovprečne vrednosti glede na OECD Opora s strani staršev	Ozaveščanje staršev o pomenu starševske opore. Podpora dijakom z nizko oporo staršev v šolskem okolju.
Profesorji	
Podpovprečne vrednosti glede na OECD - Kakovost odnosov s profesorji na šoli - Opora s strani profesorja matematike	Krepitev odnosnih kompetenc profesorjev.
Razred	
Pomembni napovednik dosežkov pri matematiki Disciplina v razredu	Krepitev veščin razrednega managementa profesorjev.
Izobraževalni programi	
Razlike v posameznih vidikih dobrobiti - NPI: slabša kakovost odnosov s profesorji, nižji občutek varnosti v šoli, slabša vztrajnost, radovednost, slabše uravnavanje stresa in čustev. Različni napovedniki matematičnih dosežkov - GIM: disciplina v razredu pozitiven napovednik - SPI: kognitivno zahtevni učni pristopi negativen napovednik Višji socialno-ekonomski status na ravni izobraževalnega programa - Boljši pogoji za učenje, višja akademska pričakovanja, bolj podporno vrstniško okolje, višja matematična samoučinkovitost	Razvoj in izvajanje ciljnih pristopov socialnega in čustvenega učenja. Prilagojeni pedagoški pristopi, ki upoštevajo predznanje, motivacijo in specifične učne potrebe dijakov. Ciljna podpora izobraževalnim programom z nizkim SES.

REZULTATI	PRIPOROČILA
Izobraževalni programi	
Povezanost dejavnikov na ravni izobraževalnega programa z dobrobitjo dijakov - Pozitivna šolska klima - Kakovostna izvenšolska ponudba - Digitalna opremljenost	Krepitev celostnih pristopov razvoja pozitivne šolske klime. Zagotavljanje kakovostne ponudbe izvenšolskih dejavnosti v vseh izobraževalnih programih. Vlaganje v digitalno infrastrukturo in razvoj digitalne pismenosti profesorjev in dijakov.
Izobraževalni sistem	
Pomembni napovedniki dobrobiti dijakov - Nizko razmerje med številom dijakov in profesorjev v razredu - Psihološki vidiki dobrobiti večji učinek kot vidiki učnega okolja	Ohranjanje normativov glede števila dijakov v razredu. Osredinjenost na čustvene in socialne vidike učenja in poučevanja.
Neoptimalni (javno)politični okvir - Manko jasnih opredelitev in ciljev - Manko evalvacij	Jasna konceptualna opredelitev dobrobiti v javnopolitičnih dokumentih. Skladno razumevanje pojmovanj in pristopov za krepitev dobrobiti pri različnih deležnikih. Redno spremljanje doseganja nacionalnih ciljev na podlagi mednarodnih in nacionalnih kvantitativnih in kvalitativnih metodologij. Redno spremljanje učinkovitosti projektov in programov.
Raziskovalne praznine Manko interdisciplinarnih in kvalitativnih raziskav	Krepitev raziskovalnih kapacitet in finančne podpore raziskavam.
Motnje izobraževanja (izobraževanje na daljavo)	
- Upad posameznih vidikov dobrobiti posameznih skupin dijakov - Podpovprečna pripravljenost šol	Priprava ustreznih strategij in pristopov poučevanja, učenja in preverjanja znanja na daljavo. Krepitev opremljenosti in usposobljenosti šol.